

O slávě i polní trávě, o boření a tvoření

Na úvod anketní otázka: zkuste si vybavit jména premiérů první republiky. A někoho z tehdejších umělců? Troufám si odhadnout výsledek. Zatímco s první částí otázky budete mít problém, s druhou si hravě poradíte. Jméno Karla Čapka asi napadne většinu z nás...

S bývalými premiéry je to jako s včerejšími novinami. Kdo si na ně ještě zítra vzpomene?

Snad proto si někteří hodlají pojistit svůj odchod ze slávy „nesmrtelnými“ výroky. Pokud jsou opravdu míněny vážně, měli bychom si je uložit do paměti – pro jistotu, abychom se už pozitíí nedivili!

Rád bych však tento sloupek věnoval muži, který se skutečně proslavil. Františku Kupkovi, malíři světového jména. V letošním kalendáři Královéhradeckých Evropanů, vydaném Krajským úřadem Královéhradeckého kraje, připomínáme jeho hořký osud. Když chtěl Dobrušce – městu, kde vyrůstal – velkoryse nabídnout své obrazy, nebyl přijat ani vyslyšen. Ponížen odtud odjel navždycky. Příští rok tomu bude už 60 let.

Umělce, jehož abstraktními obrazy se dnes pyšní přední světové galerie a jejichž ceny dosahují milionových částek, si v Dobrušce připomínají pouze jediným dílem: Portrétem Kupkova otce. V sousedním Opočně, malířově rodišti, je sice galerie nesoucí jeho jméno, ale obraz ani jediný. Když jsme zveřejnili tuto informaci ve zmíněném kalendáři, stalo se něco nevídaného. Opočenská se „chytli za nos“ a rozhodli se připomenout si slavného rodáka. A nejen to. Uvědomili si, že jeho věhlas může paradoxně přinést slávu i užitek jeho rodnému kraji. Členové Občanského sdružení ABAKUS navázali kontakt s majiteli sbírky Kupkových obrazů a kreseb Jiřím Lammelem a Zdeňkem Sklenářem a spolu s nimi se zúčastnili nedávné výstavy „Člověk a země“ v Královské galerii v Bangkoku. Příležitost využili k pozvání přítomných účastníků k návštěvě České republiky s cílovou adresou Opočno, zámecký letohrádek. Ještě letos 15. září tu bude zahájena výstava autorových kreseb „Pocta Františku Kupkovi“.

Povzbudivé je, že myšlenku občanského sdružení ABAKUS podpořili i „konkurenční“ kolegové z Dobrušky. Spojit své síly, vytvořit něco nového, tak aby bylo na region vidět, přivést sem turisty a získat sponzory, probudit v lidech zdravé sebevědomí. Zdá se to tak snadné. Kéž by to tak bylo všude. Mé zkušenosti těchto dnů z Kuksu jsou bohužel jiného druhu. Svár vyvolaný místními občanskými sdruženími královédvorských betlémařů a turistů ohrožuje slibně se rozvíjející projekt Křížové cesty. A kde je zakopaný pes? V netoleranci, v neochotě vidět věci v širším kontextu? Přít se a bořit je jistě jednodušší než tvořit. Ale k čemu je to vlastně dobré?

Některé šance se totiž nemusí vrátit ani po 60 letech. Dobrušští by o tom mohli vyprávět.

Pavel Bradík, hejtmán Královéhradeckého kraje